

MLAȘTINA DE INTERDUNE “VERMEȘ” (COM. SANISLĂU, JUD. SATU MARE)

*Flavia Rațiu, Dan Munteanu, Mihai Teodoreanu
Cluj-Napoca*

Situația geografică. Mlaștina Vermeș este o mlaștină eutrofă înfiripată în spațiul de interdune continentale din Câmpia Nirului, care reprezintă sectorul nordic al Câmpiei de Vest a țării.

Câmpia Nirului este o zonă de subsidență existentă încă din pleistocenul mediu, subsidență ce a favorizat formarea unei câmpii joase, înmlăștinite (*Posea și colab.* 1974). Caracterul mlăștinos al câmpiei se menține în pleistocenul superior și holocen, cu atât mai mult cu cât mișcările de subsidență se continuă. Rețeaua hidrografică cu caracter inconsecvent, ca și prezența apei freatice la 1,5–5 m adâncime în spațiile interdunare, au favorizat instalarea unor bălți și mlaștini în aceste spații.

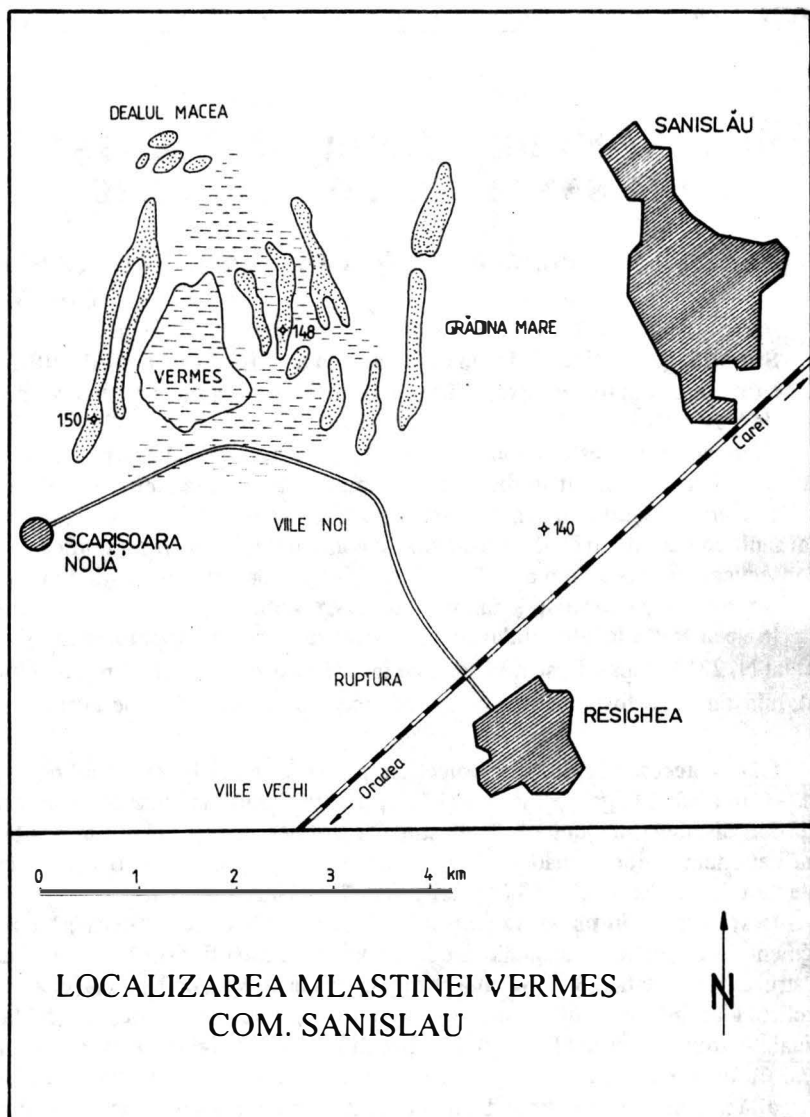
În vecinătatea localității Sanislău, la locul cunoscut sub toponimicul “Vermeș”, 47° 38' lat N, 22° 15' long E, se află cea mai întinsă mlaștină eutrofă din jud. Satu Mare (45 ha), mlaștină ce a fost sincronă cu marea mlaștină de la Ecedea, desecată total între 1895-1898.

Căi de acces. Accesul spre obiectivul propus este posibil cu trenul pe linia 402 Oradea – Carei, până la gara Resighea (17 km sud de Carei), de unde de pe un drum de țară (2,5 km distanță) se ajunge la înmlăștinarea Vermeș; accesul mai este posibil și pe șoseaua națională Carei-Tășnad și deviere spre vest, spre Sanislău. Din localitate, pe drum de țară, la cca 3,6 km, se află complexul de înmlăștinire studiat.

Descrierea și importanța științifică. Înmlăștinirea eutrofă “Vermeș” reprezintă un fragment de vegetație intrazonală care își păstrează zestrea floristică inițială și autenticitatea structurii vegetației. Semnificația sa deosebită constă în faptul că mlaștina conservă unele relice glaciare – nu multe la număr – dar care vegetează optim, deși se află la limite altitudinale extrem de joase (138-150 m supra mare). Aceste relice sunt *Calamagrostis neglecta*, *Calamagrostis canescens* și *Carex appropinquata*. Optimum stațional al acestor relice se află în complexele eutrofe din depresiunile reci intramontane ale Carpaților estici românești, deci la aproximativ 610-690 m altitudine (*Pop*, 1960).

Înmlăștinirea de la Vermeș reprezintă și extrema vestică a arealului acestor specii pe cuprinsul țării. Dovada condițiilor optime pe care speciile le au este faptul că ele dețin un rol fitocenotic de edificatori dominanți sau codomanți pentru asociații ce au și ele atributele unor fragmente de vegetație relictară: *Calamagrosti – Salicetum cinereae* Soó et Zolyomi 55, *Carici–Calamagrostetum neglectae* Soó 71 și *Caricetum appropinquatae* (Koch) Tx. 47.

Dintre aceste trei asociații relictare, *Carici–Calamagrostetum neglectae* este semnalată numai de aici din structura covorului vegetal al țării (*Karacsonyi*, 1980). Alături de aceste asociații care dau înmlăștinirii o notă particulară semnalăm și alte fitocenoză: *Lemnetum minoris*, *Lemno-Utricularietum*, *Scirpo-Phragmitetum* și *Caricetum elatae*.

LOCALIZAREA MLASTINEI VERMES COM. SANISLAU

Înmlăștinirea de la Sanislău mai adăpostește și unele specii rare în flora țării, ca: *Aldrovanda vesiculosa*, *Dianthus superbus*, *Cirsium brachycephallum*, *Euphorbia lucida*, *Hypericum tetrapterum*, *Peucedanum palustrae*, *Taraxacum palustrae*, *Silene multiflora*, *Potamogeton acutifolius*, *Hottonia palustris*.

Din flora mlaștinii am înregistrat 150 de specii; fondul general floristic este dat de elementele eurasiatice (60 specii), reprezentând 40 %, și europene (36 specii), reprezentând 24,66 %. Este semnificativ de mare participarea speciilor circumpolare și boreale la structura fitocenozelor de înmlăștinire (30 specii), reprezentând 20 %; ele sunt favorizate de existența substratului rece al solurilor hidromorfe. Pentru semnificația lor fitogeografică, amintim câteva: *Dryopteris thelypteris*, *Callitriche palustris*, *Carex pseudocyperus*, *C. vesicaria*, *C. panicea*, *Galium palustre*, *Glyceria fluitans*, *G. plicata*,

G. aquatica, *Gratiola officinalis*, *Triglochin palustre*, *Scutellaria galericulata*, *Veronica scutellata*, *Stachys palustris*.

Unele specii își găsesc în mlaștina de la Vermeș stațiuni cu cea mai joasă altitudine: *Salix rosmarinifolia*, *Veratrum album*, *Dianthus superbus*, *Eriophorum angustifolium*.

Analizele de polen efectuate de E. Pop (1957) în mlaștina de la Breveni (Ecedea), azi desecată, au atestat vechimea acestor înmlăștiniri din Câmpia Nirului ca fiind din holocenul inferior; mlaștinile atât de vechi au putut deci adăposti relictice glaciare și le-au asigurat continuitatea până azi, în pofida climatului continental de câmpie propriu zonei.

Mlaștina din raza com. Sanislău prezintă și importanță faunistică, sub acest aspect fiind cunoscută îndeosebi fauna de păsări. Aici este singurul punct din țară în care a fost găsită cuibărintd bacațina comună *Gallinago gallinago* (Papadopol, 1967), fiind de asemenea probabil cuibăritul sitarului de mal, *Limosa limosa*. În desișul vegetației palustre cuibăresc specii de rațe (*Anas platyrhynchos*, *Anas querquedula*, *Aythya ferina*, *A. nyroca*), de stârci (*Ardea purpurea*, *Ixobrychus minutus*, *Botaurus stellaris*), lișițe (*Fulica atra*), erete de stof (*Circus aeruginosus*), lăcari (*Acrocephalus schoenobaenus*, *A. arundinaceus*), pe când alte specii legate de mediul acvatic poposesc temporar în timpul migrației.

Dintre amfibicini, aici este prezentă o specie rară a țării noastre, și anume *Rana arvalis*. Fauna de nevertebrate este încă puțin studiată; totuși, la Sanislău a fost identificat paianjenul *Pseudamogrus univittatus*, cunoscut până acum doar din vestul Europei.

Motivul ocrotirii. Actuala etapă de dezvoltare a economiei țării, impune valorificarea integrală a tuturor terenurilor productive. Câmpia de Vest a țării având o suprafață de 31.000 ha, deține cca 5.000 ha terenuri nisipoase (nisipuri mobile și semimobile), care include în spațiile dintre dune suprafețe bălțite și înmlăștinite. Câmpia Nirului în mod special deține asemenea suprafețe cu exces de umiditate care sunt prospectate pentru asanare. Asanarea lor ar modifica bilanțul hidric în regiune și ar determina dispariția speciilor relictare și a rarităților floristice mai sus menționate. Se impune de asemenea conservarea unor fragmente de vegetație ca asociații relictare: *Carici – Calamagrostetum neglectae* (cunoscută numai de aici din țară), *Caricetum appropinquatae* și *Calamagrostis – Salicetum cinereae*.

Mlaștina la Sanislău adăpostește elemente faunistice devenite azi rare ca urmare a amplelor lucrări de drenări și asanări; aceste lucrări au afectat și zonele umede din nordul Câmpiei de Vest, inclusiv vestita mlaștină de la Ecedea, un adevărat paradis al păsărilor acvatice care a dispărut complet.

Măsuri de ocrotire. Se vor interzice total canalizările în vederea desecărilor în zona înmlăștinirii de la Vermeș.

Se va interzice recoltarea sau incendierea vegetației palustre.

În perimetrul rezervației, vânătoarea va fi oprită în tot cursul anului.

Mlaștina Vermeș figurează pe lista zonelor naturale protejate de interes național sub nr. 2.679 (Legea nr. 5/2000 privind Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea III – zone protejate)

BIBLIOGRAFIE

Karácsonyi C., (1975) - *Contribuții la studiul florei și vegetației terenurilor de interdune din Câmpia Nirului*, Stud. comunic. Satu Mare, III.

- Karácsonyi C., Negreanu G., (1979)** - *Situația actuală a florei și vegetației nisipurilor din nord – vestul țării și perspectivele de conservare*, Nymphaea, VII, Oradea
- Pop E., (1957)** - *Analize de polen în regiunea de Câmpie*, Bul. șt. secț. Biol. Șt. agric., ser. Bot., IX, 1
- Pop E., (1960)** - *Mlaștinile de turbă din R.P.R.*, București
- Pop I., (1968)** - *Flora și vegetația Câmpiei Crișurilor*, București
- Prodan I., (1955)** - *Aspecte din vegetația zonei de vest a R.P.R.*, Bul. științ. Secț. Biol. Și șt. agric., ser. Bot., VIII, 1, București
- Resmeriță I. și colab., (1957)** - *Vegetația nisipurilor din nord-vestul României*, Contrib. Bot. Cluj
- Hamvas F., Karácsonyi C., (1980)** - *Date privind avifauna din zona orașului Carei*, Studii și com. Satu Mare, IV
- Papadopol A., - Becafina, Gallinago g. gallinago L. (Aves) clocește în R.S.R., Natura, s. biol, XIX, 4, 1967**

The "Vermes" Inter-Dune Swamp (Sanislau, Satu Mare County)
(Summary)

The Vermes inter-dune swamp is presented (Sanislau, Satu Mare county) in order to explain its passover to the wet protected areas regime. A first argument brought in is the fact that the swamp keeps glaciary vegetating remains, although it is situated at extremely low altitude limits (138-150 m). These remains are Calamagrostis neglecta, C. Canescens and Carex appropinquata. They are situated at the West boundary of the area and are dominant factors for the vegetal associations where they live. The swamp also has a faunistic importance, being known for the bird fauna. This is the only place in the country where scientists identified the Gallinago gallinago species (Papadopol, 1960).